

Nečas, Ctibor

Přílohy

In: Nečas, Ctibor. *Podnikání českých bank v cizině 1898-1918 : rozpínavost českého bankovního kapitálu ve střední, jihovýchodní a východní Evropě v období rakousko-uherského imperialismu*. Vyd. 1. V Brně: Masarykova univerzita, 1993, pp. 111-125

ISBN 8021006439

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/122620>

Access Date: 28. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

PŘÍLOHY

1. AFILACE A POBOČNÉ ÚSTAVY ČESKÝCH OBCHODNÍCH BANK V CIZINĚ

Koncentrační proces v českém bankovníctví byl provázen zřizováním ústavů českých obchodních bank, které se od sebe lišily různým stupněm závislosti na bankovních správách. První skupinu těchto ústavů představovaly af., které byly přisvojovány n. zakládány v důsledku přímé koncentrace jako právně samostatné fy. Druhá skupina ústavů se skládala z fil., exp. a směnáren, které byly výsledkem nepřímé koncentrace, neměly vlastní obchodní název a zůstávaly účetně podřízeny centrálam.

Af: byly zpravidla malobanky, pracující doma i v cizině na akc. základě. Mateřské společnosti přitom patřila velká část akcií každé takové af., která mohla mít jako dceřiná společnost další podřízené podniky, tj. vnukovské společnosti v poměru k původní společnosti mateřské. Vytvořením těchto vazeb vznikl tak systém účastí, který umožňoval disponovat kapitály mnohonásobně převyšujícími vlastní kapitál mateřské společnosti. Af. byly formálně svrchované a byly zapsány v obchodních rejstřících pod vlastním pojmenováním. Jejich samostatnost v podnikání ovšem limitovala větší či menší míra závislosti, která vedla k začleňování těchto malobank do příštích bankovních koncernů a subkoncernů.

Předstupněm fil., exp. a směnáren byly nejrůznější přechodné reprezentace, zřizované na základě smlouvy s agentem n. jednatelem, který byl zmocněn, aby v dohodnutém územním obvodu prostředkoval, resp. uzavíral obchody pro banku jejím jménem a na její účet. Banka těmto svým zástupcům vyplácela smluvené odměny jako tantiémy, tj. určité podíly na dosaženém zisku, n. jako provize čili menší platy za zprostředkování a uzavření příslušného obchodu. Pokud nebyla dohodnuta výpovědní lhůta, mohl se smluvní poměr kdykoliv zrušit odvoláním plné moci bankou n. výpovědí zástupce. V každém případě šlo o dočasný poměr, který trval zpravidla do té doby, dokud banka v dané oblasti nepřistoupila k otevření vlastního pobočného ústavu.

Fil. byly zvláštní ústavy, zřizované mimo sídlo bankovní centrály. Měly tedy ráz větších n. menších vedlejších podniků, které sloužily podniku hlavnímu a byly mu ve své činnosti zcela podřízené. Bankovní fil., kde nebylo zásob ani přímého prodeje zboží a spravovaný majetek spočíval

pouze v penězích, směnkách a v jiných cenných papírech, neprováděly vlastní účetní uzávěrky. Všechny účetní případy sdělovaly průběžně centrále a ta pak látku zpracovávala v jednotné účetní soustavě celého podniku. V závislosti na centrále se fil. jednotlivých českých obchodních bank od sebe odlišovaly. Značnou mírou samostatnosti se např. vyznačovaly vídeňské fil. Živnobanky a Sporobanky, které mnohdy vybavovaly i operace zásadnějšího významu, zatím co jiné fil. sjednávaly zpravidla pouze menší obchody a to ještě jen s výslovným souhlasem svých centrál.

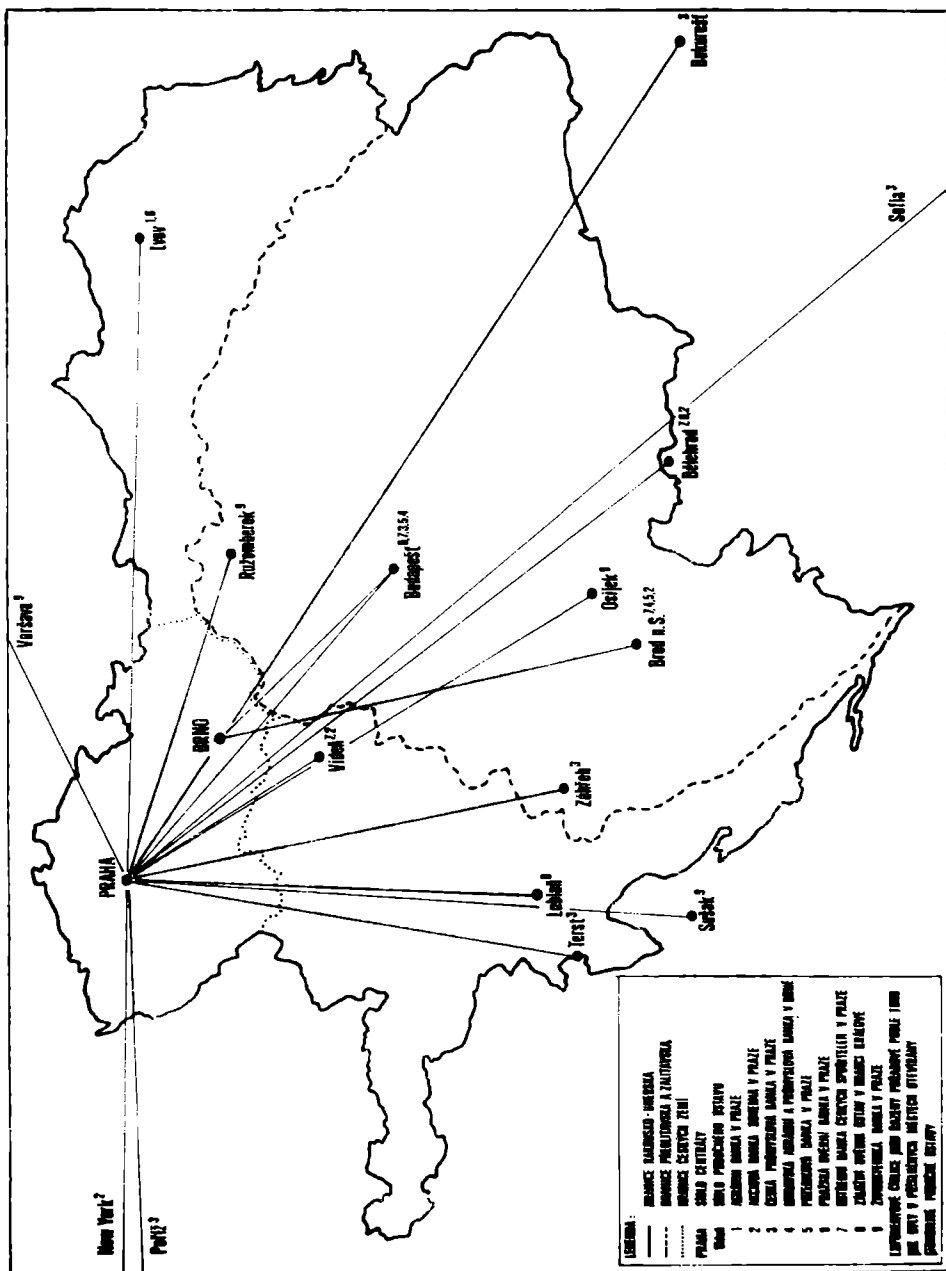
Exp., ale také směnárny, prodejní a různé jiné kanceláře sloužily fil. převážně jako sběrný vkladů, místa k výměně cizích valut atd. Ve všech případech šlo o podružné a mnohdy jenom sezónně pracující ústavy, pro něž používala většina českých obchodních bank označení expozitura a pouze Akciová banka Bohemia měla pro ně francouzský termín agence.

Všechny uvedené skupiny pobočných ústavů byly právně nesamostatné. Fil. a tím méně exp. neexistovaly samy o sobě a veškerou činnost provozovaly pod fou svých bankovních centrál.

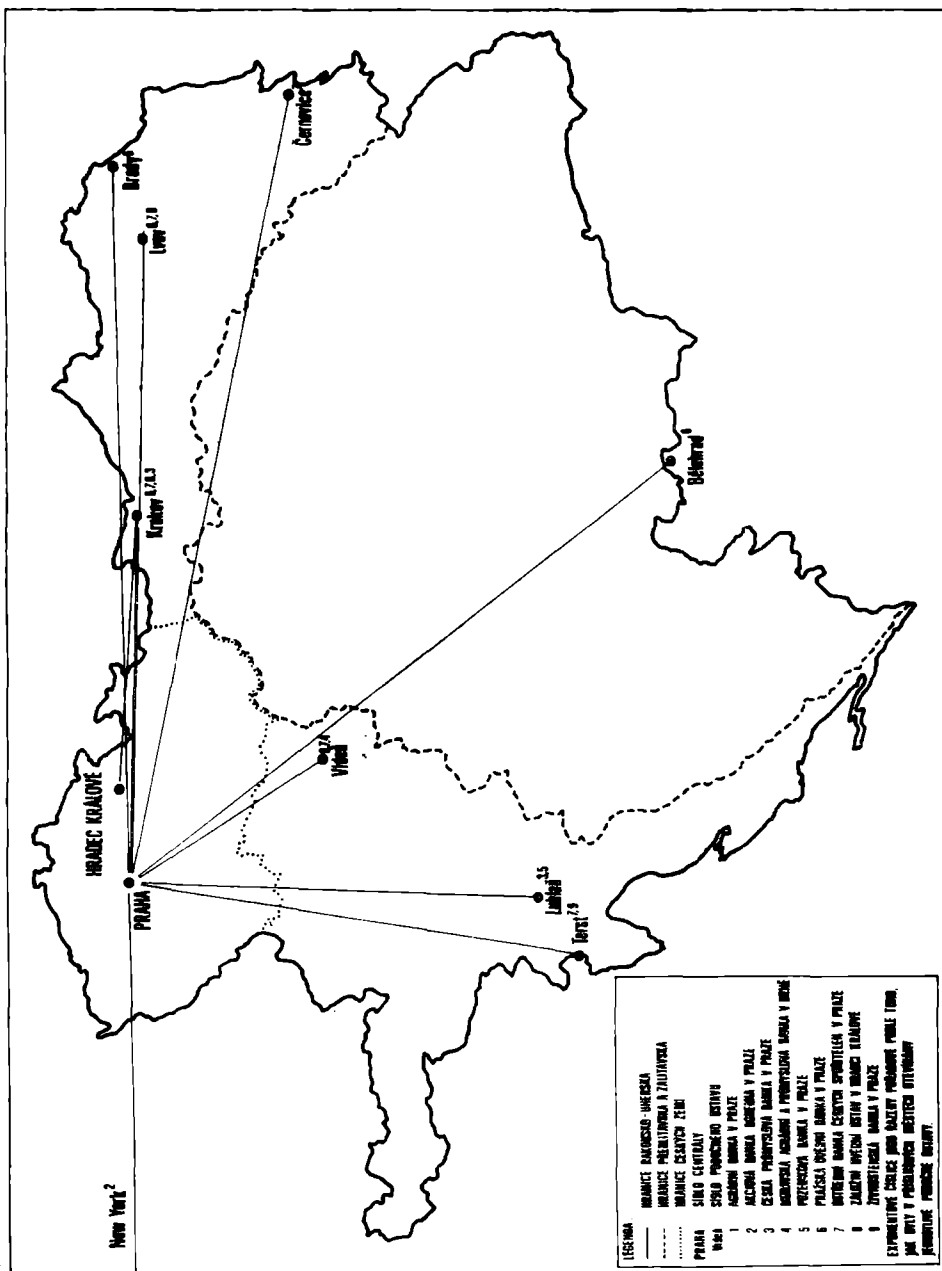
Uvedená organizační síť umožňovala těmto centrálám pronikat na peněžní trhy nejenom v českých zemích, ale i v širokém okruhu, který se rozprostíral převážně ve střední a částečně také v jihovýchodní a východní Evropě. Perspektivně se pak zájem českých obchodních bank upínal i na vzdálenější oblasti západní Evropy a dokonce také na zámoří. Ponechají-li se stranou agentury, pak bylo téměř obecným pravidlem, že v zemích koruny Uherské české obchodní banky zakládaly n. si přisvojovaly veskrze jenom af., kdežto v Předlitavsku otevíraly převážně fil. a exp. Za hranicemi Rakousko-Uherska pak zřizovaly obě skupiny ústavů, i když také tam spíše převládaly af. a pobočné ústavy tam otevírala jenom ojedinele Pragobanka a Bohemia.

Všechny tyto skutečnosti vyplývají z následujících mapek, zakreslujících organizační síť českého bankovního kapitálu za hranicemi domácí ekonomiky.

Grafické znázornění lze doplnit těmito čtyřmi vysvětlivkami: 1) k dceřiným ústavům Živnobanky se postupně připojovaly slovinská Ljubljanska kreditna banka, tertská Jadranska banka, vídeňská Neue Wiener Disconto-Gesellschaft, ružomerská Úverná banka, osijecká Hrvatska zemaljska banka, budapeštská Országos Iparbank, sušacká Banka i štediona za Primorje, sarajevský Zermaljski osiguravajući zavod za Bosnu i Hercegovinu „Herceg-Bosna“, bělehradská Srpska kreditna banka, martinská Tatrabanka, varšavský Warszawski Bank Przemysłowy, vídeňská Österreichische Bank-Gesellschaft „Hermes“ a Österreichische Kontrollbank für Handel und Gewerbe; 2) afiliační síť ČPB tvořily postupně za sebou budapeštská Magyar-cseh Iparbank, bukureštská Banca industrială română, terstská Jadranska banka, pařížská Banque de l'industrie, záhřebská Hrvatsko-česka industrijska banka a sofijská nekonstituovaná Bálgarsko-česka promišlena banka; 3) ve filiální závislosti na Sporobance se nacházela peněžní spol. s r. o. Securitas a jejím prostřednictvím budapeštská Ústředná banka, dále akciová banka Bohemia a jí podřízené bělehradská Trgobanka, brodská Hrvatska eskomptna i mjenjačna banka, newyorské ústavy Brodský a Sovák a Bank of Europe a ruská Bálgarska tãrgovska

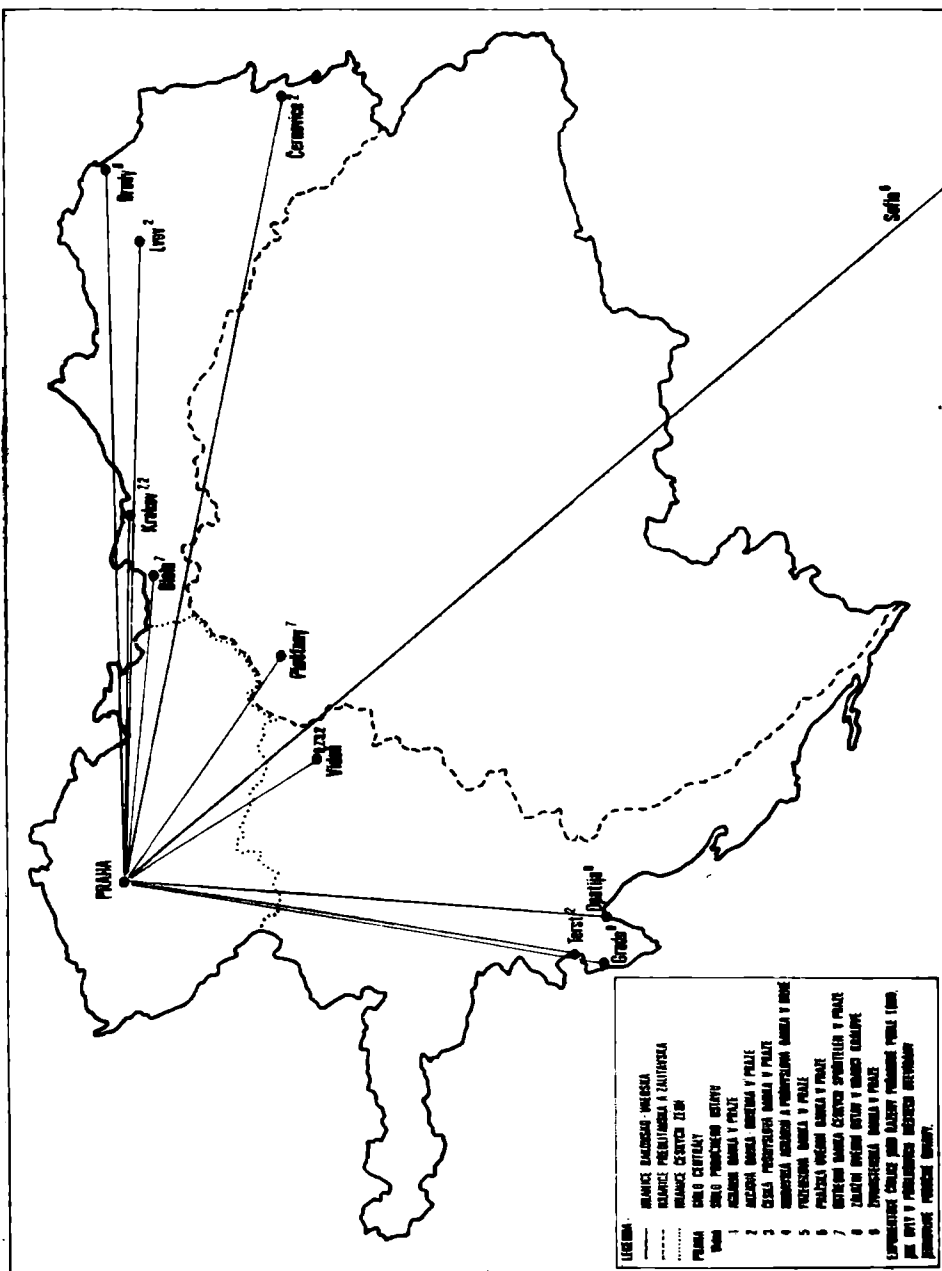

banka a konečně vídeňská Allgemeine Kreditvereinsbank a jí podřízené ústavy Spar- und Kreditverein „Wiener Hort“ a Einkaufs-Zentrale für Offiziere und Beamte; 4) na sklonku první světové války se stal Lvovský Galicyjski ziemski Bank kredytowy af. Pragobanky a Agrobanky, zatím co filiální závislost se rozšířila ze Sporobanky na Pozemkovou banku a Mora-

vobanku u dvou ústavů, jimiž byla budapeštská Ústředná banka a brodská Hrvatska eskomptna i mjenjačna banka.

Zivnobanka postupně otvírala své fil. ve Vídni, Krakově, Terstu a ve Lvově, Sporobanka ve Vídni, Lvově, Terstu, Černovicích a v Krakově, Pragobanka ve Lvově, Brodech, Krakově a v Bělehradu, ČPB ve Vídni, Kra-

kově a v Lublani a konečně Kralobanka v Krakově, Bohemia v New Yorku a Pozemková banka v Lublani.

Sezónně pracovaly expozitury v lázních v Gradu a v Opatiji pro Živnobanku a v Piešťanech pro Sporobanku, zatím co sběrnými vkladů n. směrnými byly stálé expozitury Živnobanky, Sporobanky a ČPB ve Vídni, Pragobanky v Brodech a v Sofii a Sporobanky v Białe a v krakovském

předměstí Podgórze. Mimo to si otevřela Bohemia agence při fil. Sporo-banky ve Vídni, Lvově, Terstu, Černovicích a v Krakově.

2. ZAHRANIČNÍ ÚČASTI V PRAŽSKÝCH BANKOVNÍCH KONCERNECH

Bankovní koncern vznikl spojením průmyslových, obchodních, úvěrových, pojišťovacích, dopravních a jiných podniků, které se soustřeďovaly kolem určitých bank a byly propojeny na základě finančních vztahů, tj. především kapitálových účastí a obchodní spolupráce. Banky jako koncernové centrály ovládaly tyto podniky buď tím, že získaly samy n. s jinými kapitálovými skupinami kontrolu nad rozhodující částí akcií, anebo tím, že poskytováním dlouhodobých úvěrů navázaly trvalé kontakty a vystupovaly v nich jako určující a rozhodující partneri. V rakouském bankovníctví rozvinuly kromě deseti největších vídeňských velkobank systém účastí také čtyři nacionálně české banky a začaly tak už před první světovou válkou vytvářet zárodky bankovních koncernů, jejichž podniky měly svá sídla nejenom v českých zemích, ale i za hranicemi domácí ekonomiky. Data o zapojování cizích koncernových podniků jsou uvedena v následujících přehledech a konkretizují rozpínavost českého bankovního kapitálu ve střední a jihovýchodní Evropě.

1. Česká průmyslová banka	
Austria, Petroleumindustrie-A. G., Vídeň	1910
Banca industrială română, Bukurešť	1912
Banque de l'industrie, Paříž	1913
Erdőértékesítési r. t., Budapešť	1909
Hrvatsko-česka industrijska banka, Záhřeb	1918
Jadranska banka, Terst	1913
Jela, d. d. za eksploatiranje i eksportiranje drva, Sarajevo	1910
Magyar-Cseh Iparbank r. t., Budapešť	1911
Mürzthaler Holzstoff- und Papierfabriken, vormals Diamant a Comp., Mürzthal	1913
Ratosnyai Erdőipar r. t., Ratosnya	1916
Sollux Prisma és Fémarúgyar r. t., Budapešť	1918
M. Wotraubek-A. G., Vídeň	1917
Zellulose-Fabriks-A. G., St. Michael bei Leoben	1911
2. Pragobanka	
Bálgarsko-česko d. d. za zacharna promišlenost, Gorna Orjachovica	1912
Galicyski ziemski Bank kredytowy, Lvov	1917
Montan, Galicyskie górnice t. a. naftowe, Lvov	1906
Ob'jednannja silskogospodarskych rafineriv spyrtu a. t., Lvov	1909
Parostrojní pivovar a sladovna M. J. Kosovljanina, Jagodina	1912
Perše galycke a. t. dystyljacií dřeva, Lvov	1898
Perše galycke a. t. rafineriv spyrtu, Lvov	1907
Petrolea, a. t. dla przemysłu oleju skalnego, Lvov	1910
Petroleum, Handelsgesellschaft, Vídeň	1911
Srpsko-česka fabrika šecera i rafinerija, Čuprija	1911

3. Sporobanka	
Securitas, peněžní spol. s r. o., Praha	1907
Bauunternehmung J. L. Münz, Vídeň	1909
Društvo istrijske elektricitete i male željeznice, Pula	1911
Društvo opatijske elektricitete i male željeznice, Opatija	1908
Österreichische Riviera-A. G., Pula	1908
Ústředná banka úč. sp., Budapešť	1910
Akciová banka Bohemia, Praha	1909
Bälgarska tårgovska banka, Ruse	1910
Bålgarsko tårgovsko a. d., Ruse	1912
Bank of Europe, New York	1910
Beogradska trgovačka banka, Bělehrad	1908
Brodský a Sovák, New York	1910
Bucovina, s. a. pentru industria lemnului, Černovice	1911
Drina, d. d. za eksploatiranje šum u Bosne i Hercegovine, Sarajevo	1911
Hrvatska eskomptna i mjenjačna banka, Brod nad Savom	1908
Allgemeine Kreditvereinsbank, Vídeň	1910
Einkaufszentrale für Offiziere und Beamte, Vídeň	1908
Hunnia, Hadfelszerelési és Femiparmüvek r. t., Bratislava	1910
Wiener Hort, Spar- und Kreditverein, Vídeň	1907
4. Živnobanka	
Alimentaire-A. G. für Konserven-Industrie, Liebenau bei Graz	1910
Bácsmegeyi Czurkorgyár r. t., Új-Verbász	1911
Bélapátfalvai Portland Cementgyár r. t., Bélapátfalva	1917
Banka i štediona za Primorje, Sušak	1910
Dalmatinska mramorna industrija, Terst	1914
Deutsch, industrija drva d. d., Slatina	1915
R. Dussich, Terst	1913
Galicyskie a. t. Przemysłu Cukrowarniczego, Przeworsk	1895
Helios, Zündwaren-A. G., Vídeň	1912
Hermes, Österreichische Bankgesellschaft, Vídeň	1912
Herceg-Bosna, Zemaljski osiguravajući zavod za Bosnu i Hercegovinu, Sarajevo	1910
Hercegovinische Bierbrauerei-A. G., Mostar	1912
Hrvatska gvoždjarnica d. d., Záhřeb	1909
Hrvatska zemaljska banka, Osijek	1909
Jadranska banka, Terst	1906
Jadransko hotelsko i kupalisno d. d., Sušak	1918
L. a G. Kaden, t. a., Krakov	1912
Kupalisno d. d., Novi	1917
Ljubljanska kreditna banka, Lublaň	1900
Navigazione libera Triestina, Terst	1907
Neue Wiener Disconto-Gesellschaft, Vídeň	1908
Országos Iparbank, Budapešť	1910
Osječka ljevaonia željeza i tvornica strojeva d. d., Osijek	1912
Osječko prometno skladište d. d., Osijek	1912
Österreichische Kontrollbank für Handel und Gewerbe, Vídeň	1913
Petrolejová rafineria úč. sp., Trstená	1912
Polskie Zjednoczenie Przemysłowo-leśne, Krakov	1917
Prvo hrvatsko-slavonsko d. d. za industriju šećera, Osijek	1905
Skláreň úč. sp. na výrobu chemického skla, Žilina	1910
St. Petěrburgskaja linija gorodskogo tramvaja, Petrohrad	1872
Spółka Rolnicza, Krakov	1912
Srpska kreditna banka, Bělehrad	1910
Szatzmári Czukorgyár r. t., Szatzmár	1912
Szolnoki Czukorgyár r. t., Szolnok	1912
Tatra, hornouhorská banka úč. sp., Martin	1912

Uhorská papíreň úč. sp., Ružomberok	1908
Union, paromlinsko d. d., Osijek	1913
Úverná banka úč. sp., Ružomberok	1909
Warszawski Bank Przemysłowy, Varšava	1911
Zakłady Ceramiczne, Bonarka	1918
Zilinská továreň na celulózu úč. sp., Žilina	1907

3. PERSONÁLNÍ UNIE MEZI ČESKÝM A CIZÍM KAPITÁLEM

Podle toho, jak české obchodní banky zapojovaly do svých koncernů jednotlivé peněžní a jiné podniky, vyhrazovaly si právo na místa v jejich správních orgánech n. uvolňovaly část úřednictva pro tamní výkonnou službu. Tyto personální unie byly důsledkem kapitálových účastí a úvěrového spojení i projevem závislosti podniků na svých koncernových centrálech. Následující přehled z r. 1912 podává seznam českých bankéřů a úředníků, kteří byli členy představenstev, tj. ředitelských, správních n. dozorčích rad, resp. pracovali jako ředitelé, náměstci a vedoucí příslušných odborných oddělení v cizích koncernových podnicích; do seznamu byli zařazeni také dirigenti a ředitelé fil. českých obchodních bank ve Vídni a v cizině, jichž český bankovní kapitál používal k podobnému zastupování svých koncernových zájmů.

(Za názvem koncernového podniku je uvedena u každé osoby v závorce její funkce plným označením, zatím co členství ve správní, dozorčí a ředitelské radě je vyznačeno zkratkami s. r., d. r., ř. r.).

- Berka, Petr, ředitel Sporobanky: Allgemeine Kreditvereinsbank ve Vídni (s. r.), Hrvatska eskomptna i mjenjačna banka v Brodu n. Savom (ř. r.).
- Bondy, Leon, správní rada ČPB: Dampfschiffahrt-Gesellschaft des österreichischen Lloyd v Terstu (s. r.), Eisen-Industrie-A. G. v Zenici (ř. r.).
- Götzl, Vilém, předseda správní rady Pragobanky: Montan, Galicyjske Górnice t. a. Naftowe ve Lvově (s. r.).
- Hájek, Ivan, vrchní ředitel Živnobanky: A. G. für chemische Industrie ve Vídni (s. r.), Hrvatska zemaljska banka v Osijeku (ř. r.).
- Havlík, Antonín, ředitel fil. Živnobanky v Krakově.
- Houdek, Josef, ředitel podniku Uhorská papíreň v Ružomberku: Úverná banka v Ružomberku (d. r.).
- Hrabánek, Václav, zástupce ředitele fil. Sporobanky ve Vídni: Allgemeine Kreditvereinsbank ve Vídni (s. r.), Društvo opatijske elektricitete i male željeznice v Opatici (s. r.), Hrvatska poljodjelska banka v Záhřebu (d. r.), Hrvatska eskomptna i mjenjačna banka v Brodu n. Savom (d. r.).
- Hrdina, Vít, první zástupce ředitele fil. Živnobanky ve Vídni: Neue Wiener Disconto-Gesellschaft ve Vídni (zástupce ředitele), Wiener Vorschusskassa ve Vídni (předseda), Hrvatska zemaljska banka v Osijeku (d. r.).
- Husník, Karel, ředitel fil. Pragobanky v Bělehradě.
- Jahn, Bedřich, místopředseda správní rady Živnobanky v Praze: Hrvatska zemaljska banka v Osijeku (ř. r.).
- Jelínek, Bedřich, ředitel fil. Živnobanky ve Lvově.
- Ježek, Karel, správní rada Živnobanky: Ljubljanska kreditna banka v Lublani (s. r.).

Kadeřávek, Alois, zástupce ředitele fil. Sporobanky ve Vídni: Allgemeine Kreditvereinsbank ve Vídni (s. r.).

Kolářský, Antonín, ředitel fil. Sporobanky ve Lvově.

Kopecký, Emilán, zástupce ředitele ústavu Hrvatska eskomptna i mjenjačna banka v Brodu n. Savom.

Král, Adolf, ředitel Sporobanky: Ústředná banka v Budapešti (ř. r.).

Krásný, František, správní rada Živnobanky: Ljubljanska kreditna banka v Lublani (s. r.).

Malínský, František, správní rada Živnobanky: Hrvatska zemaljska banka v Osijeku (ř. r.).

Mastný, Hugo, ředitel ústavu Allgemeine Kreditvereinsbank ve Vídni: Hermes, Österreichische Bankgesellschaft ve Vídni (obchodní vedoucí), Hunnia v Bratislavě (ř. r.).

Nepokoj, Jan, ředitel Prvo-hrvatsko slavonsko d. d. za industriju šečera v Osijeku: Hrvatska zemaljska banka v Osijeku (d. r.), Drava, d. d. za proizvodnju žigica v Osijeku (ř. r.).

Novák, Bohumil, ředitel fil. Živnobanky v Terstu.

Novotný, Jan, ředitel ČPB: Magyar-Cseh Iparbank v Budapešti (místopředseda správní rady), Erdőértékesítési r. t. v Budapešti (místopředseda správní rady).

Otto Jan, předseda správní rady Živnobanky: Hrvatska zemaljska banka v Osijeku (předseda správní rady), Országos Iparbank v Budapešti (místopředseda správní rady).

Pečánka, Ladislav, ředitel ústavu Ljubljanska kreditna banka v Lublani: Delniška družba kranjskih opekaren v Dorneggu.

Pečenka, František, ředitel fil. Sporobanky ve Lvově.

Pelda, Miloš, zástupce ředitele fil. Živnobanky ve Vídni: Neue Wiener Disconto-Gesellschaft ve Vídni (zástupce ředitele), Petrolejová rafinéria v Trstené (ř. r.), Országos Iparbank v Budapešti (d. r.).

Pokorný, Jan, ředitel fil. Sporobanky v Terstu: Hrvatska poljodjelska banka v Záhřebu (ř. r.), Društvo opatijske elektricitete i male željeznice v Opatiji (s. r.).

Pöschl, Gustav, předseda správní rady Sporobanky: Hrvatska poljodjelska banka v Záhřebu (ř. r.).

Preiss, Jaroslav, ředitel Živnobanky: Országos Iparbank v Budapešti (d. r.).

Primus, Karel, ředitel fil. Sporobanky v Černovicích.

Procházka, Alfréd, správní rada Sporobanky: Allgemeine Kreditvereinsbank ve Vídni (místopředseda správní rady), Hrvatska eskomptna i mjenjačna banka v Brodu n. Savom (ř. r.), Hunnia v Bratislavě (ř. r.).

Roedl, Cenek, ředitel Sporobanky: Erdőértékesítési r. t. v Budapešti (ř. r.).

Ronek, Cyril, ředitel ČPB: Magyar-Cseh Iparbank v Budapešti (ř. r.).

Růžička, Apollo, zástupce vrchního ředitele Živnobanky: Országos Iparbank v Budapešti (ř. r.).

Růžička, Josef, obchodní vedoucí ústavu Hermes, Österreichische Bankgesellschaft ve Vídni.

Sekal, Hugo, ředitel Sporobanky: Úvěrná banka v Budapešti (ř. r.).

Skorkovský, František, zástupce ředitele ústavu Jadranska banka v Terstu.

Slavík, J. E., místopředseda správní rady Sporobanky: Allgemeine Kreditvereinsbank ve Vídni (s. r.).

Smrček, Antonín, správní rada Sporobanky: Društvo opatijske elektricitete i male željeznice v Opatiji (předseda správní rady).

Silený, Václav, správní rada Sporobanky: Hrvatska eskomptna i mjenjačna banka v Brodu n. Savom (ř. r.), Úvěrná banka v Budapešti (ř. r.).

Skarda, Vladimír, správní rada ČPB: Erdőértékesítési r. t. v Budapešti (místopředseda správní rady).

Špitálský Antonín, ředitel fil. ČPB ve Vídni: Allgemeine Eskompte-Anstalt ve Vídni (ředitel), Hermes, Österreichische Bankgesellschaft ve Vídni (obchodní vedoucí).

Špitálský Josef, zástupce vrchního ředitele Živnobanky a ředitel fil. Živnobanky ve Vídni: Neue Wiener Disconto-Gesellschaft ve Vídni (ředitel), Bácsmegyei Czukorgyár r. t. v Új-Verbász (ř. r.), Žilinská továrna na celulózu v Žilině (ř. r.), Uhorská papíreň v Ružomberku (ř. r.), Petrolejová rafinéria v Trstené (ř. r.), Wagen-

Karosserie- und Automobilfabriks-A. G., vormalis A. Weiser ve Vídni (místopředseda správní rady), Prvo hrvatsko-slavonsko d. d. za industriju šečera v Osijeku (místopředseda správní rady), Úverná banka v Ružomberku (s. r.), Országos Iparbank v Budapešti (s. r.), Banka i štediona za Primorje v Sušaku (s. r.), Jadranska banka v Terstu (s. r.), Srpska kreditna banka v Bělehradě (s. r.), A. G. für chemische Industrie ve Vídni (s. r.).

Tonder, Ferdinand sen., místopředseda správní rady ČPB: Erste österreichische Hótel- und Kurorte-A. G. v Dubrovniku (s. r.), Erdöértékesítési r. t. v Budapešti (ř. r.).

Tonder, Ferdinand jun., správní rada ČPB: Erdöértékesítési r. t. v Budapešti (ř. r.).

Valenta, Jiří, ředitel ústavu Warszawski Bank Przemysłowy ve Varšavě.

Vališ, Leopold, zástupce ředitele ústavu Országos Iparbank v Budapešti.

Vaníček, Milan, ředitel ústavu Hrvatska zemaljska banka v Osijeku: Prvo hrvatsko-slavonsko d. d. za industriju šečera v Osijeku (ř. r.).

Veselý, Julius, vrchní ředitel Pragobanky: Montan, Galicyjskie Górnice t. a. Naftowe ve Lvově (předseda správní rady).

Veselý, Erich, zástupce ředitele fil. Pragobanky v Bělehradě.

Weinzettl, Antonín, ředitel fil. Sporobanky ve Vídni: Hrvatska eskomptna i mjenjačna banka v Brodu n. Savom (ř. r.), Hunnia v Bratislavě (ř. r.), Allgemeine Kreditvereinsbank ve Vídni (s. r.), Društvo opatijske elektricitete i male željeznice v Opatiji (s. r.).

4. MIMOČESKÉ PENĚŽNÍ ÚSTAVY V KNIZE AKCIONÁŘŮ SPOROBANKY

V českém bankovníctví převládaly obchodní banky v užším slova smyslu, které měly formu a. s. nebo spol. s r. o. Na asociačním podkladě založily české spořitelny Sporobanku, která se stala jejich peněžním ústředím a velmi brzy aspirovala na tuto funkci také pro peněžní ústavy za hranicemi domácí ekonomiky. S jakými výsledky se to dařilo, o tom podává nejlepší doklad následující seznam, zpracovaný na základě zápisů v knize akcionářů k 31. prosinci 1908. Mimočeské peněžní ústavy jsou v něm řazeny podle sídel v abecedním pořádku.

Arad	Victoria, institut de credit și economii s. a.
Baja Mare	Aurora, institut de credit și economii s. a.
Bánovce n. Bebravou	Bánovská ľudová banka.
Bělehrad	Beogradska trgovačka banka.
Bijela Crkva	Srpska kreditna banka i štedionica.
Bijeljina	Srpska štedionica.
Bircza	Towarzystwo kupieckie i gospodarcze.
Bistrița	Bisitritiana, institut de credit și economii s. a.
Bjelovar	Bjelovarska županijska štedionica.
	Srpski kreditni zavod.
Bóbrka	Spółka pożyczkowa.
Bolszowce	Bank zaliczkowy.
Borszczów	Povitove Towarystvo kredytove Ruskogo Domu.
	Powiatowa Kasa zaliczkowa i oszczędności.
Boryslaw	Towarzystwo kredytowe dla handlu i przemysłu.
Bozovici	Nera, cassa de pastrare s. a.
Bosanski Novi	Srpska štedionica.

Brad	Crîşana, institut de credit şi economii s. a.
Brčko	Srpska trgovinska banka.
Brod n. Savom	Brodska štedionica.
	Hrvatska eskomptna i mjenjačna banka.
	Srpska kreditna banka.
Brody	Towarzystwo kredytowe i zaliczkowe.
Brzesko	Powszechny zakład kredytowy.
Bukowsko	Towarzystwo zaliczkowe.
Bursztyn	Towarzystwo kredytowe.
Cetyně	Crnogorska banka.
Czortków	Tovarystvo vzajimnogo kredytu Nadija.
Čazma	Hrvatska pučka štedionica.
Černovice	Centrala insoşirilor economice române din Bucovina.
	Insoşirea, institut de credit şi economii s. a.
	Ruska kasa dlja oščadnosti i pozyčok.
	Sojuz ruskych chljiborobských spjllok na Bukovynji Seljan- ška kasa.
Čurug	Kreditna zadruga.
Dalj	Daljska štedionica.
Daruvar	Dioničarska pučka štedionica.
	Gradjanska dionička štediona.
Dębica	Towarzystwo kredytowe dla handlu i przemysłu.
Deés	Somesana, institut de credit şi economii s. a.
Djakovo	Štedna zadruga.
Djurdjevac	Banka za Podravinu.
	Prva podravska dionička štedionica.
Donji Lapac	Srpska štedionica.
Drohobycz	Tovarystvo zadatkove Narodnyj Dim.
Dubrovnik	Dubrovačka trgovačka banka.
	Hrvatska vjeresijska banka.
	Srpska štedionica.
Dukla	Towarzystwo oszczędnosci i kredytowe.
Dynów	Towarzystwo kredytowe dla handlu i przemysłu.
Écska	Agricola, institut de credit şi economii s. a.
Erdevik	Srpska štedionica.
Faesz	Fagetana, institut de credit şi economii s. a.
Garansebeş	Sebesana, institut de credit şi economii s. a.
Glina	Štedionica za Banovinu.
Gliniany	Towarzystwo kredytowe.
Gologóry	Kasa zaliczkowa.
	Towarzystwo kredytowe.
Golubinci	Golubinačka štedionica.
Gorica	Goriška ljudska posojilnica.
	Trgovsko-obrtna zadruga.
Gorlice	Towarzystwo oszczędnosci i kredytowe.
	Towarzystwo zaliczkowe.
Gornji Kovilj	Prva koviljska štedionica.
Gospić	Prva lička štedionica.
	Srpska štedionica.
Gračac	Srpska štedionica.
Haţeg	Hatiegana, institut de credit şi economii s. a.
Herszeny	Graniterul, institut de credit şi economii s. a.
Horodenka	Povitove Tovarystvo kredytove.
Ilok	Prva iločka dionička štediona.
Jarosláv	Towarzystwo kredytowe.
	Towarzystwo zaliczkowe i oszczędnosci.
Kałusz	Tovarystvo vzajimnogo kredytu Chlopskij Bank.
Kápolnok	Riureana, institut de credit şi economii s. a.
Karlovac	Karlovačka štedionica.

	Narodna kreditna banka.
	Pučka štedionica.
	Srpska kreditna banka.
Kluž	Economul, institut de credit și economii s. a.
Kołomyja	Galicyjski Bank handlowy.
Komarno	Bank dla handlu i przemysłu.
Koprivnica	Gradska štediona.
	Hrvatska štediona.
	Koprivnička banka.
	Pučka štedionica.
Korenica	Srpska štedionica.
Kostajnica	Kostajnička štediona.
Koziów	Towarzystwo zaliczkowe.
Krakov	Towarzystwo kredytowe dla handlu i przemysłu.
Krapina	Prva zagorska štedionica.
Križevci	Narodna štediona.
Krstur	Srpska krsturska štedionica.
Kysác	Ludová banka.
Livno	Srpska štedionica.
Lubaczów	Towarzystwo kredytowe ziemskie.
	Towarzystwo zaliczkowe.
Lovinac	Narodna dionička štedionica.
Lublaň	Glavna slovenska hranilnica in posojilnica.
	Ljubljanska kreditna banka.
	Mestna hranilnica ljubljanska.
Lugos	Agricola, banca de credit s. a.
	Concordia, cassa de pastrare s. a.
	Poporul, institut de credit și economii s. a.
Lvov	Akcyjnyj Bank Związkowy dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.
	Centralna Kasa zaliczkowa.
	Galicyjska Kasa zaliczkowa.
	Galicyjskie Towarzystwo dyskontowe.
	Krajevyj sojuz kreditovyj.
	Tovarystvo vzajimnogo kredytu Dnister.
Łańcut	Kasa zaliczkowa i oszczędności.
Martin	Tatra, hornouhorská banka.
	Turčiansko-Svätomartinská účastinárska sporiteľňa.
Melenci	Melenačka štedionica.
Metlika	Prva dolenska posojilnica.
Mitrovica	Mitrovička štedionica.
Modoš	Modoška srpska privredna štedionica.
Mokrin	Mokrinska narodna štedionica.
Mościska	Narodnyj bank dlja rilnyctva, trgovlji i promyslu.
Myjava	Myjavská banka.
Nadlak	Nadlacana, institut de credit și economii s. a.
	Nadlacká ludová banka.
Nadwórna	Bank dla handlu i przemysłu.
	Komercyalny i industryalny Bank kredytowy.
Nagy Somkut	Chiorana, institut de credit și economii s. a.
Nagy Várad	Bihoreana, institut de credit și economii s. a.
Námestovo	Ludová banka.
Naszóć	Mercur, s. a. de împrumut și pastrare.
Našice	Našička štedionica.
Nikšić	Prva nikšička štedionica.
Nova Gradiška	Srpska štedionica.
Nové Mesto n. Váhom	Ludová banka.
Novi Sad	Centralni kreditni zavod.

	Srpska štedionica.
	Srpsko trgovačko udruženje.
Novo Mesto	Mestna hranilnica.
Nowy Sącz	Kasa komercyjalna.
	Lemkivskyj Bank.
Ogulin	Ogulinska štedionica.
	Pučka štedionica.
Oravița	Oraviciana, institut de credit și economii s. a.
Osijek	Osječka štedna zadruga.
	Štedna i pripomoćna zadruga.
	Trgovačka i obrtna banka.
Otočac	Hrvatska dionička štedionica.
Pakrac	Pakračka štedionica.
	Srpska kreditna zadruga.
Pančevo	Pančevačka kreditna banka.
	Prva pančevačka sreska ratarsko-zanatlijska zadruga.
Perlez	Perlezka sreska štedionica.
Petrinja	Petrinjska štedionica.
	Srpska štedionica kao zadruga.
Petrovo Selo	Srpska štedionica.
Plaški	Srpska štedionica.
Pleternica	Prva pleternička štediona.
Podgorica	Podgorička banka.
Podgórze	Towarzystwo bankowe.
Podwoleczyska	Zakład kredytowy dla handlu i przemysłu.
Požarevac	Požarevačka štedionica.
Požega	Pučka banka.
	Srpska kreditna zadruga.
Pregrada	Kotarska dionička štediona.
Prijedor	Prva srpska štedionica.
Pruchnik	Towarzystwo oszczędności i kredytu.
Przemysł	Bank kredytowy.
	Tovarystvo vzajimnogo kredytu Vira.
	Towarzystwo eskontowe.
	Towarzystwo zaliczkowe kupieckie.
	Towarzystwo zaliczkowe rolne.
	Towarzystwo żyrowe i kredytowe.
Przemysłany	Kasa handlowa i przemysłowa.
Pula	Istarska posojilnica.
Radomyśl	Towarzystwo zaliczkowe dla handlu i przemysłu.
Radymno	Kasa zaliczkowa.
	Związek kredytowy.
Ribnica	Posojilnica.
Romanpetre	Steaua, institut de credit și economii s. a.
Ruma	Rumska štedionica.
	Srpska privredna banka.
Ružomberok	Úverná banka.
Rymanów	Towarzystwo kredytowe dla handlu i przemysłu.
Rzeszów	Kupieckie Towarzystwo eskontowe.
	Towarzystwo kredytowe dla handlu i przemysłu.
	Towarzystwo kredytowe i oszczędności.
	Towarzystwo wzajemnych zaliczek i oszczędności.
	Towarzystwo zaliczkowe.
Sądowa Wisznia	Towarzystwo kredytowe.
Sambor	Tovarystvo zadatkove Dobrobyt.
Samobor	Samoborska štedionica.
Sanok	Kasa zaliczkowa.
	Powiatowe Towarzystwo zaliczkowe.

Sasca Montană	Tovarystvo vzajimnogo kredytu Beskyd.
Satulung	Towarzystwo kredytowe i oszczędności.
Severin	Cassa de pastrare s. a.
Sisak	Sentinela, institut de credit și economii s. a.
	Prva severinska štedionica.
	Hrvatska štedovna i propomočna zadruga.
	Posavska štedionica.
	Pučka štedionica.
Skole	Towarzystwo kredytowe.
Slatina	Hrvatska štedionica.
	Slatinska štedionica.
Split	Prva pučka dalmatinska banka.
Stanisławów	Bank mieszczański.
	Bank zaliczkowy.
	Kasa ludowa.
	Tovarystvo kredytove Ruska miščańska kasa.
Stara Pazova	Štedionica.
Stryj	Kasa zadatkowa.
Stubica	Stubička štedionica.
Stupari	Srpska štedionica kao zadruga.
Subotica	Subotička srpska štedionica.
	Zemljodelska štedionica.
Sušak	Banka i štediona za Primorje.
Szászváros	Ardeleana, institut de credit și economii s. a.
Szczerzec	Towarzystwo Kasy zaliczkowej na powiat sądowy szczyrzecki.
Szent Tamás	Prva sentomaška štedionica.
Temešvár	Timisiana, institut de credit și economii s. a.
Terst	Tržaška posojilnica in hranilnica.
Tisovec	Tisovská sporitelňa.
Titel	Prva titelska štedionica.
Trebinje	Srpska štedionica.
Trembowla	Kasa pożytkowa Pomić.
Trnava	Hospodárska banka.
Turá Stará	Staroturánsky úverný spolok.
Turka	Towarzystwo kredytowe dla handlu i przemysłu.
Turski Bečej	Narodna štedionica.
Udbina.	Srpska štedionica.
Valjevo	Valjevska zadruga.
Varaždín	Pučka štediona.
	Varaždínska štedionica.
Velika Gorica	Turopoljska vjeresijska banka.
Veliki Bečkerék	Srpska zadruga za štednju.
Vídeň	Česká řemeslnicko-živnostenská záložna v VIII. okr.
	Česká lidová záložna v X. okr.
	Česká lidová záložna v VII. okr.
	Česká záložna ve Vídni I.
Vinica	Vinička štedionica.
Vinkovci	Prva vinkovačka vjeresijska banka.
	Vinkovačka eskomptna banka.
	Vinkovačka štedionica.
Virje	Hrvatska štedionica.
	Prva virovska dionička štedionica.
Virovitica	Virovitička štedionica.
Vrbovsko	Prva štedionica Gorskog kotara.
Vrginmost	Srpska štedionica kao zadruga.
Vukovar	Hrvatska dionička štediona.
	Pučka štedionica.
	Sremsko štedioničko i eskomptno d. d.
	Štedionica u Vukovaru.

Wielkie Oczy	Towarzystwo kredytowe.
Zadar	Srpska štedionica.
	Zemljišno-vjeresijski zavod Kraljevine Dalmacije.
Záhřeb	Banka za trgovinu, obrt i industriju.
	Hrvatska eskomptna banka.
	Hrvatska komercijalna banka.
	Hrvatska poljodjelska banka.
	Hrvatska pučka banka.
	Hrvatska trgovačka banka.
	Hrvatska vjeresijska banka.
	Obrtna udruga za štednju i predujam.
	Srpska banka.
	Sveobća gospodarska udruga Napredak.
Zbaraž	Tovarystvo kredytove Ruskyj Narodnyj Dim.
Zborów	Towarzystwo handlowe.
	Towarzystwo zaliczkowe.
Zemun	Srpska narodna štedionica kao zadruga.
	Trgovačka i zanatlijska banka.
Złoczów	Tovarystvo kredytove Samopomič.
Zvolen	Zvolenská ľudová banka.
Żólkiew	Tovarystvo kredytove Narodnyj Dim.
Żołyńia	Towarzystwo oszczędności i kredytu.
Žabljak	Prva zadruga za međjusobno pomaganje i štednju.
Žilina	Žilinská pomocnica.

